

Onderwerp	Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Heusden
Portefeuillehouder	De heer M.A.W. Meesters
Datum raadsvergadering	14 februari 2023
Aantal bijlagen	1

Samenvatting

De gemeente Heusden vindt participatie belangrijk. In het coalitieprogramma 'Heusden nu en straks' wordt hier ook volop aandacht aan geschonken. Door participatie maken we gebruik van de kracht en de kennis van onze inwoners, bedrijven en organisaties. Belangen, meningen en creativiteit komen in een vroegtijdig stadium op tafel, waarmee betere plannen ontstaan. Participatie hoort ook bij onze merkeloofte van Dromen. Doen. Heusden.

Het doel van participatie is om de verschillende belangen zo compleet en transparant mogelijk in kaart te brengen, zodat een goede afweging kan worden gemaakt. De gemeente, in de meeste gevallen ons college, neemt uiteindelijk het besluit na zorgvuldige belangenafweging.

Participatie is ook een belangrijk onderwerp in de Omgevingswet. De Omgevingswet wil meer ruimte bieden voor ideeën van initiatiefnemers en voor lokale afwegingen. De wet zegt alleen dat participatie moet gebeuren, maar niet hoe dat moet. Dit geeft gemeenten ruimte om een aanpak te ontwikkelen die past in de lokale situatie.

Zodra de Omgevingswet in werking treedt, wordt een toets aan het gemeentelijk participatiebeleid verplicht bij omgevingsvisies, omgevingsprogramma's en omgevingsplannen. Daarnaast geldt dit ook voor de door u aangegeven buitenplanse omgevingsactiviteiten waarvoor participatie verplicht is. Hiervoor is voorliggend 'Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Heusden' opgesteld en het voorstel is om dat nu vast te stellen. Dit beleid treedt dan tegelijk met de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet in werking. Hierbij gaan we vooralsnog uit van 1 juli 2023.

Aanleiding

Met de komst van de Omgevingswet wordt het onderwerp participatie een verplicht onderdeel bij een wijziging van een omgevingsplan, bij omgevingsprogramma's en omgevingsvisies en in sommige gevallen bij een aanvraag van een omgevingsvergunning. De wet zegt alleen dat participatie moet gebeuren, maar niet hoe dat moet. Dit geeft gemeenten ruimte om een aanpak te ontwikkelen die past in de lokale situatie. Wij hebben daar invulling aan gegeven met het nu ter vaststelling voorliggende 'Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Heusden'.

Feitelijke informatie

Voorgeschiedenis

In lijn met onze merkeloofte Dromen. Doen. Heusden. stimuleren we initiatiefnemers nu al om de omgevingsdialoog aan te gaan: een overleg met inwoners uit de omgeving en andere belanghebbenden. Initiatiefnemers worden er op deze manier toe aangezet om na te denken over de ruimtelijke en maatschappelijke impact van hun initiatief. Hiervoor is sinds 2020 een '[Handreiking Omgevingsdialoog](#)' beschikbaar.

Verder heeft u eerder dit jaar, op [23 februari 2022](#), besloten wanneer participatie verplicht is bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (Regels 'Adviesrecht en participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten').

Kaders (beleid en wettelijk)

In de Omgevingswet (artikel 16.55), Omgevingsregeling (artikel 7.4) en in het Omgevingsbesluit (artikel 10.2, 10.7 en 10.8) zijn regels over participatie opgenomen. Deze treden naar verwachting op 1 juli 2023 in werking.

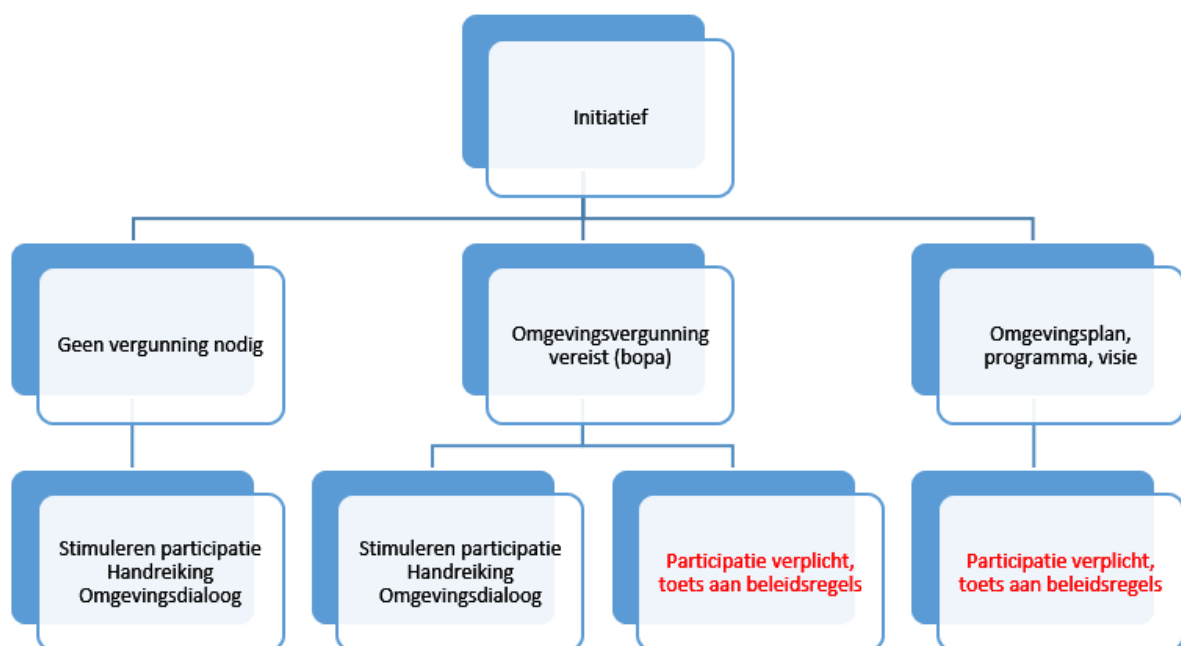
Overige informatie

Het doel van participatie is om de verschillende belangen zo compleet en transparant mogelijk in kaart te brengen, zodat een goede afweging kan worden gemaakt. De gemeente, in de meeste gevallen ons college, maakt dan uiteindelijk die belangenafweging.

Participatie is een belangrijk onderwerp in de Omgevingswet. De Omgevingswet wil meer ruimte bieden voor ideeën van initiatiefnemers en voor lokale afwegingen. Nieuw in de Omgevingswet is dat participatie een verantwoordelijkheid wordt voor de initiatiefnemer van een plan of activiteit. In bepaalde gevallen is participatie ook verplicht. De vorm is vrij. Dit is ook logisch, omdat elk initiatief, locatie, omgeving en betrokkene uniek is en vraagt om maatwerk

Om participatie in relatie tot de Omgevingswet in goede banen te leiden, zodat de initiatiefnemer weet wat er van hem wordt verwacht, is voorliggend participatiebeleid opgesteld. Het bevat procesafspraken, waarmee kan worden beoordeeld of een initiatiefnemer een goed proces met de belanghebbenden heeft doorlopen. Als de gemeente initiatiefnemer is, dan zijn de regels in het participatiebeleid uiteraard ook van toepassing.

Dit participatiebeleid is van toepassing op een wijziging van een omgevingsplan, bij omgevingsprogramma's en omgevingsvisies. Daarnaast geldt het ook voor de door u aangegeven buitenplanse omgevingsactiviteiten waarvoor participatie verplicht is. Zie onderstaande afbeelding.

Gevolgen onvoldoende participatie

De beoordeling van het onderdeel participatie is geen inhoudelijke toets, maar een beoordeling van het proces. Wanneer een initiatiefnemer een onvoldoende scoort op het onderdeel participatie dan zijn daar conform de Omgevingswet gevolgen aan verbonden voor het vervolg van het proces. Bij de omgevingsvisie, een omgevingsplan en een omgevingsprogramma betekent dit dat de gemeente alsnog een zorgvuldig participatietraject moet doorlopen. De kosten hiervan worden dan verhaald op de initiatiefnemer en dat wordt vastgelegd in een anterieure overeenkomst.

Als er bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten een onvoldoende wordt gescoord op het onderdeel participatie, dan kan de aanvraag buiten behandeling worden gesteld.

Bij het opstellen van het voorliggende participatiebeleid is gebruik gemaakt van de input die opgehaald is tijdens de klankbordgroep van uw raad in het kader van de Omgevingswet op 12 oktober 2022.

Afweging

De gemeente Heusden vindt participatie belangrijk. In het coalitieprogramma 'Heusden nu en straks' wordt hier ook volop aandacht aan geschonken. Door participatie maken we gebruik van de kracht en de kennis van onze inwoners, bedrijven en organisaties. Belangen, meningen en creativiteit komen in een vroegtijdig stadium op tafel, waarmee betere plannen ontstaan.

Dat geldt uiteraard ook in relatie tot de Omgevingswet. Wij stellen u daarom voor het 'Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Heusden' vast te stellen.

Inzet van middelen

Dit voorstel kent geen financiële of personele gevolgen.

Risico's

Dit voorstel kent geen risico's.

Procedure / vervolgstappen

Uw besluit treedt pas in werking nadat het is bekendgemaakt in het elektronisch Gemeenteblad, te vinden op www.overheid.nl. Het besluit wordt ook bekendgemaakt op de gemeentelijke informatiepagina in het Weekblad Heusden en op www.heelheusdenbouwtmee.nl. In dit geval treedt voorliggend participatiebeleid gelijktijdig inwerking met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In het communicatietraject in aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal hier aandacht aan worden gegeven.

Dit nieuwe participatiebeleid is een eerste versie. De Omgevingswet kent de beleidscyclus waarin monitoren en evalueren een belangrijke plek heeft. Op dit moment is nog niet alles te voorzien. Na een jaar gewerkt te hebben met het participatiebeleid, evalueren we het beleid om te bekijken of aanpassing nodig is.

Voorgenomen besluit

Wij stellen u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Het college van Heusden,
de secretaris,

de burgemeester,

mr. H.J.M. Timmermans

drs. W. van Hees

Bijlage:

- 'Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Heusden'

De raad van Heusden in zijn openbare vergadering van 14 februari 2023;
gezien het voorstel van het college van 27 december 2022;
gelet op de beraadslaging;

b e s l u i t :

het 'Participatiebeleid Omgevingswet gemeente Heusden' vast te stellen.

de griffier,

de voorzitter,

drs. F.E.H.M. Backerra

drs. W. van Hees